

Biuro Poszukiwań i Identyfikacji

<https://poszukiwania.ipn.gov.pl/bbp/aktualnosci/20596,Warszawa-W-miejscu-dawnego-wiezienia-odnaleziono-ludzkie-szczatki.html>
05.05.2024, 06:49

Warszawa: W miejscu dawnego więzienia odnaleziono ludzkie szczątki

Podczas prac poszukiwawczych na terenie osiedla przy ul. Namysłowskiej w Warszawie (Praga Północ) zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN odnalazł szczątki jednej osoby. Jest to prawdopodobnie ofiara terroru komunistycznego, zmarła lub zamordowana w istniejącym tutaj w latach 1944-56 Więzieniu Karno-Sledczym Warszawa III, tzw. „Toledo”.

Grób z niedbale złożonymi szczątkami ludzkimi odkryto w sąsiedztwie jednego z bloków przy ulicy Namysłowskiej, gdzie niegdyś znajdował się więzienny dziedziniec. W latach osiemdziesiątych na miejscu wyburzonego więzienia powstało osiedle mieszkaniowe, zaś pomiędzy blokami wybudowano plac zabaw dla dzieci.

Tegoroczne działania są kontynuacją prac rozpoczętych w 2020 r. Dotychczas Instytut Pamięci Narodowej odnalazł w tej lokalizacji szczątki blisko trzydziestu osób. Wszystkie ofiary zostały pogrzebane w podobny sposób. Wiele szkieletów zostało w późniejszych latach naruszonych i uszkodzonych w wyniku budowy infrastruktury ziemnej.

Więzienie mieszczące się przy ulicy 11 listopada w Warszawie (potocznie nazywane „Toledo”) przez trzy powojenne lata było głównym więzieniem komunistycznym w stolicy. W latach 1945-56 służby UB i NKWD represjonowały w nim m.in. żołnierzy Armii Krajowej, Narodowych Sił Zbrojnych, Narodowej Organizacji Wojskowej, Ruchu Oporu Armii Krajowej, członków

Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, w tym młodzież - uczestników antykomunistycznego oporu. Ofiarami więzienia byli zarówno mężczyźni jak i kobiety.

Relacje o zbrodniach popełnianych przez funkcjonariuszy stalinowskiego aparatu represji, a także o domniemanych miejscach grzebania ofiar przekazywano do Społeczno-Kościelnego Komitetu Uczczenia Ofiar Terroru Władzy z lat 1944-1956, który powstał z inicjatywy ks. Józefa Maja, proboszcza parafii pw. św. Katarzyny w Warszawie. To między innymi na ich podstawie typowano miejsca do badań archeologicznych.

W praskim więzieniu zostali zamordowani prawdopodobnie m.in.: ppłk Lucjan Szymański „Janczar” - komendant Podokręgu AK „Warszawa-Wschód”, mjr Stanisław Ostwind-Zuzga - komendant Podokręgu AK Warszawa-Wschód”, mjr Jan Szklarek „Kotwicz” - komendant Okręgu Białostockiego NZW, sześciu partyzantów z Okręgu Lubelskiego NSZ-NZW na czele z mjr. Zygmuntem Wolaninem i Waldemar Baczak „Mały” - żołnierz pułku „Baszta” w Powstaniu Warszawskim.

Tegoroczne prace przy ul. Namysłowskiej będą prowadzone do końca lipca.

BPił

24.07.2023

Warszawa: Prace poszukiwawcze na terenie "Toledo"

Warszawa: Prace poszukiwawcze na terenie "Toledo"

Warszawa: Prace poszukiwawcze na terenie "Toledo"

Warszawa: Prace poszukiwawcze na terenie "Toledo"

Warszawa: Prace poszukiwawcze na terenie "Toledo"

Warszawa: Prace poszukiwawcze na terenie "Toledo"

Kalendarium

m Prac

Rok 2003

Rok 2006

Rok 2007

Rok 2008

Rok 2009

Rok 2011

Rok 2012

Rok 2013

Rok 2014

Rok 2015

Rok 2016

Rok 2017

Rok 2018

Rok 2019

Rok 2020

Rok 2021

Rok 2022

Rok 2023

Rok 2024